

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	อาชีพการทอผ้าที่เอวของชนเผ่ากะเหรี่ยง บ้านพระบาทห้วยต้ม อำเภอเถี จังหวัดลำพูน	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวอุซอร แซ่โกย	
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาอาชีพศึกษา	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสาวนิตย์ เจริญชัย	ประธานกรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปภัสสร ผลเพิ่ม	กรรมการ
	อาจารย์ ดร. แสนย์ สายสกุลลักษณ์	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ทรงศักดิ์ ปรารังค์วัฒนากุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมประวัติความเป็นมา และเพื่อศึกษาอาชีพการทอผ้าที่เอวของชนเผ่ากะเหรี่ยง บ้านพระบาทห้วยต้ม อำเภอเถี จังหวัดลำพูน การเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำโดยการศึกษาเอกสาร ตำรา การสัมภาษณ์ผู้นำสตรีและแม่บ้าน ตัวแทนหรือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานส่งเสริม ผู้นำชุมชน และผู้ประกอบอาชีพทอผ้า รวมทั้งการสังเกตประกอบการซักถามผู้ที่เกี่ยวข้องจากนั้นนำข้อมูลมาจัดเป็นหมวดหมู่และวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำเสนอโดยการบรรยาย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความเป็นมาของชนเผ่ากะเหรี่ยงบ้านพระบาทห้วยต้ม ชุมชนนี้เป็นชุมชนของชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงกลุ่มโป้วและกลุ่มสะกอซึ่งอพยพมาจากจังหวัดต่าง ๆ ทางภาคเหนือตอนบนด้วยความเลื่อมใสศรัทธาในครุบวงษ์ เมื่อปี พ.ศ. 2513 ชุมชนนี้ได้รับการยกฐานะเป็นหมู่บ้านทางการในปี พ.ศ. 2519 สภาพทางเศรษฐกิจในอดีตเป็นแบบพึ่งพาธรรมชาติและทำการเกษตรเพื่อยังชีพ ครั้นเมื่อผลผลิตไม่เพียงพอกับการดำเนินชีวิต ชาวบ้านจึงหัน ไปประกอบอาชีพรับจ้าง และค้าขาย สำหรับวัฒนธรรมประเพณีนั้นได้สืบทอดมาจากถิ่นฐานเดิมจนถึงปัจจุบันนี้ เช่น ประเพณีการขึ้นปีใหม่ และประเพณีการแต่งงาน ซึ่งมีความเชื่อเกี่ยวกับการทอผ้าและการสืบทอด

ความรู้เรื่องการทอผ้าซึ่งมีให้เฉพาะเทศาณึ่งเท่านั้น ปี พ.ศ. 2521 หน่วยงานราชการได้เข้าไปจัดหา และจัดสร้างสาธารณูปโภคต่าง ๆ ให้แก่หมู่บ้าน รวมทั้งการขยายโอกาสทางการศึกษา ทำให้มี ผลต่อการประกอบอาชีพของชาวบ้านเกิดการเปลี่ยนแปลงไป

2. กระบวนการทอผ้าและแนวทางการออกแบบลวดลายผ้าที่เอวของชนเผ่ากะเหรี่ยง ในอดีตเป็นกระบวนการที่ง่าย ๆ พึ่งพิงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ทั้งในเรื่องของวัสดุ อุปกรณ์ในการทอ และกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพของเส้นใย รวมทั้งลวดลายผ้าที่ออกแบบ มีจุดมุ่งหมายของการทอเพื่อใช้ในครัวเรือน สำหรับการทอผ้าในปัจจุบันนั้นยังคงใช้กระบวนการ แบบดั้งเดิมเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นมีการจัดทอวัสดุโดยการซื้อแทนการจัดทำขึ้นใช้เอง ด้านการพัฒนา คุณภาพของเส้นใย การย้อมสีได้รับความรู้จากการส่งเสริมของหน่วยงานต่าง ๆ นอกจากนี้แล้ว วัตถุประสงค์ของการทอผ้าได้เปลี่ยนเป็นการทอเพื่อการพาณิชย์

3. อาชีพการทอผ้าที่เอวมีรูปแบบของการประกอบอาชีพที่ชัดเจน กล่าวคือ มีการรวม กลุ่มผู้ประกอบการโดยได้รับการส่งเสริมและอบรมจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ได้แก่ ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา จังหวัดลำพูน มูลนิธิ โครงการหลวง และศูนย์ส่งเสริมการเกษตร ที่สูง หน่วยงานเหล่านี้ให้การส่งเสริมในเรื่องการจัดการด้านการผลิตทั้งในเรื่องของเทคนิคการทอ และรูปแบบของผลิตภัณฑ์ การจัดการด้านการตลาด การอบรมให้ความรู้แก่ผู้ทอผ้า รวมถึงการ สนับสนุนด้านเงินทุน สำหรับการจดจำหน้ายนั้น ได้มีการจำหน่ายโดยตรงให้แก่ผู้ซื้อและการ จำหน่ายโดยผ่านพ่อค้าคนกลางหรือตัวแทนของพ่อค้าคนกลาง พร้อมทั้งมีการส่งเสริมการขายโดย การโฆษณาประชาสัมพันธ์อีกด้วย สำหรับปัญหาของการประกอบอาชีพนั้น มีทั้งปัญหาที่เกิดจาก การดำเนินการของหน่วยงานที่ส่งเสริมก็คือ การจัดโครงการอบรมไม่ต่อเนื่อง และจำนวนเงิน สนับสนุนมีไม่เพียงพอ และปัญหาด้านผู้ผลิต คือการผลิตผ้าทอไม่ตรงตามความต้องการของตลาด ทั้งด้านคุณภาพและรูปแบบการนำไปใช้

Thesis Title	Back-Strap Hand-Weaving Occupation of Karen People at Ban Phra Bat Huay Tom Village, Li District, Lamphun Province	
Author	Miss Ruchuorn Sae – Koi	
M.Ed.	Vocational Education	
Examining Committee	Asst. Prof. Souwanit Charoenchai	Chairperson
	Asst. Prof. Pabhassorn Pholperm	Member
	Lect. Dr. San Saisuphaluck	Member
	Assoc. Prof. Songsak Prangwatthanakun	Member

Abstract

The purposes of this thesis were to collect information concerning history, original and development of the Karen community and to study back-strap hand-weaving occupation of the Karen in Phra Bat Huay Tom, Li district, Lamphun province. Data were collected through a documentary search and interviewing community female leaders and homemakers, the representatives of personnel from the promotion organizations, community leaders, and people who enter cloth weaving. An observation form along with interviewing concerned people was also used for collecting data. Data were then categorized into set and analyzed in accordance with the research objectives. The result was presented in the form of descriptive explanation.

The results of this research were as follows:

1. History, original and development of the community: These Karen immigrated from several provinces in the upper northern Thailand. With the faith in Kru Ba Wongsā, they came and settled this community in B.E. 2513. The community was announced to be an official one in B.E. 2519. Its economic in the past was dependent on agriculture. Afterward, the agricultural production was not sufficient for living, people turned to live their lives on serving

for hire and trading. The community's culture and tradition were inherited from their old community, for examples, a new year celebration and marriage tradition. Because the marriage tradition was closely related with cloth weaving, therefore weaving knowledge has been taught to Karen lady only. In B.E. 2521 the government sector had provided and constructed public utility, including the program of educational opportunity expansion, for the community. This affected the ways of Karen's occupation to be changed.

2. The process of cloth weaving and guidelines for designing cloth: In the past they wove cloth in simple way, based on the nature and environment of the community in terms of materials and supplies including the process of weaving and the development of fabric's quality. The designs were also made for using in family. However, the process of weaving in present still applies the old method except the materials and supplies were bought instead of doing them by themselves. The fabric development and dyeing taught by various organizations concerning with cloth promotion. Moreover, the objective of cloth weaving was changed from for family usage into for selling business.

3. This occupation has a clear pattern of operating the business. This is to say that a group of people in the cloth weaving occupation was set up. The group was received the support and training from the organizations concerned both public and private sectors. Lamphun Development and Aid Center for Hilltribe, The Royal's Project Foundation, and Highland Agricultural Extension Center were the examples of said organizations. The organizations provided the promotions of production (weaving techniques and product designs) and marketing management, training and funding. The products were sold directly to customer and through middleman. Selling promotion was done through use of advertisement. As for the occupation's problems: the problems concerning the promotion's task were that the training was not continuously provided and the funding was not sufficient. The producers also had problems. The product was not meet the market's requirement, both in product's quality and its' application.